

Chồn Cũ Lê Thao Chuyên

Được cởi dây neo, chiếc tam bản thôi giạt dềnh dềnh, quay ngược đầu nhìn kẻ đã trói buộc nó bấy lâu nay như thách thức rồi mới vươn mình theo chiều gió phẳng phẳng phóng ra sông lớn. Đám lục bình bị sóng đánh bầm dập tả tơi nhưng vẫn phải giạt cả hai bên tránh né như tránh một loài trâu điên gặp ai cũng húc. Trên thuyền, mái chèo cũ kỹ nằm chống đỡ bất cần định mệnh đưa đẩy trong khi đôi dép da tuy bé nhỏ nhưng lại phản ứng mãnh liệt, nó nhảy tung tung trên bục gỗ để rồi cuối cùng lao mình xuống lòng khoang sóng sánh những nước.

Dự ôm lấy mặt run rẩy. Cuộc đời nàng khác chi đôi dép định mệnh kia, dù chống cự triền miên, dù luyến tiếc hơi hám người đã mang nó vào chân cũng không tài nào quay ngược được mũi thuyền. Con thuyền đã ra đi, nó mang trọn vẹn sự sống của người góa phụ ngoài ngũ tuần. Mẹ Dự đó. Từ đây bà phải gánh trên lưng thêm một cái tang, cái tang cuối cùng và cũng đau đớn nhất trong đời vì không còn gì để bám víu, hy vọng và dựa dẫm. Cái chết của Dự và những mảnh thuyền vỡ nát dù trôi giạt về phương nào vẫn làm tấm thân còm cõi của bà xum xuống và rơi vào những ác mộng cô đơn ngày đêm triền miên. Quả là ác độc, kẻ tạo ra sự khốn khổ ấy lại chính là đứa con ruột thịt trong bụng bà nứt ra.

Dự bật tiếng khóc. Suốt ba tuần nay từ lúc biết mình có thai nàng đã bỏ học chết lặng hàng giờ ngoài bờ sông. Giòng sông hiền hòa bấy lâu vẫn ưu ái đón nhận những ăn năn sám hối nhưng lại thả nổi nỗi lo lắng lên trên không sao tản mát đi được. Nó như vũng nước ao tù, như bùn lầy lắng đọng, chất chồng muộn phiền và chất chồng mãi. Nếu không có cơn bão lớn chắc chắn không bao giờ đánh bật được những căn bã ngàn năm và nếu không có một động lực khủng khiếp thúc đẩy chắc chắn không thể dứt rời Dự ra khỏi tình thương yêu ruột thịt. Mỗi ngày nhìn dòng sông âm thầm nhẫn nại, lòng Dự lại cuộn cuộn sôi sục. Dự không thể bó tay sống lì ở đây với cái bào thai càng ngày càng lớn, không thể thần nhiên trước dư luận nguyên rủa và càng không thể mỗi ngày ra vô nhìn mẹ bị nỗi đau cắn xé, chịu chung sự nhục nhã của con mình. Nàng chờ và chờ mãi một ngọn gió thần, một tình trí để dùng tìm đến cái chết tuy biết rằng chết là hết, là ngủ yên, là thoát nợ đời nhưng người ở lại làm sao chống trả với dư luận nguyên rủa khinh miệt? Dự đã hoàn toàn tuyệt vọng khi Mầu nhất quyết khước từ trọng trách làm cha.

- Mình còn trẻ quá mà, cưới nhau chỉ vội rồi mai một cũng ly dị.

Dự kinh hãi mở tròn mắt nhìn gã thanh niên đầu tiên đi vào đời mình và để lại vết nhục. Cưới rồi ly dị? Hôn nhân đâu phải như ghi danh chọn một môn học, không thích thì bỏ.

- Thì mình sống với nhau luôn chứ tại sao lại ly dị?

Mầu không nhìn để biết rằng Dự rất quyết liệt trong khi trả lời.

- Tôi không muốn bị ràng buộc. Tạm thời cứ coi nhau như bạn rồi sau này tính.

Ồi tên Mỹ da vàng mũi tẹt chưa gì đã học đòi tự do, phải bỏ trách nhiệm do chính mình tạo ra. Dự mãi nuốt cay đắng nên ghen lời đối đáp. Sung sướng ngất ngây thì cả hai cùng hưởng mà bây giờ đau khổ để một người phải mang. Không. Không phải một mình Dự mà trong đó còn có cả bà mẹ già.

- Nhưng còn mẹ em làm sao chấp nhận được đứa con chữa hoang?

Dự tưởng rằng lòng sẽ nhẹ đi vì nói được những uẩn khúc tích trữ không ngờ lại càng hoảng sợ hơn khi hàng đêm vẫn phải một mình đối diện với nỗi lo lắng mỗi lúc mỗi lớn. Gió ơi... Gió ơi... Dự ngồi chờ gió ở bờ sông ngày qua ngày cho vơi nỗi tuyệt vọng cùng cực. Chờ gió nhưng gió tới nàng sẽ làm gì hay cũng chỉ lặng lẽ ngồi nhìn chiếc tam bản cũ kỹ cột chặt ở bến đậu đã ba năm nhào lộn vật vờ? Từ khi người anh trai chèo thuyền chết đuối, chiếc tam bản là hình ảnh chết chóc nhưng lại gần gũi mật thiết nhất. Mẹ nàng giữ lại như nhìn sự hiện hữu của con mình nhưng cũng là một ngấm ngầm đe dọa nếu Dự ngu dại bước chân lên đó. Gió đến, chiếc tam bản sẽ như con trâu điên cột chặt vào gốc cây. Sợi dây tuy không dài nhưng đủ để nó có thể vùng vẫy, giãy giụa, nhào lộn và bằng mọi cách cố thoát khỏi sự trói buộc. Chính Dự không ngờ hình ảnh chiếc tam bản mọc mầm lại nuôi dưỡng ý tưởng góm ghê và bây giờ ngọn gió Andrew sau khi san bằng Miami thành bình địa lại sắp sửa đến đây. Hurricane nào chẳng mang đến hoang tàn đổ nát nhưng mọi thứ đổ nát trong cuộc sống vật chất còn có thể kiến tạo, xây dựng, hàn gắn mà tình cảm thì trái lại rất khó khăn. Dự biết trận bão lần này sẽ mang đến cho mẹ nàng một sự mất mát khủng khiếp không có gì bù đắp. Hai đứa con cùng chết trên chiếc tam bản và giòng sông tưởng là hiền hòa nhưng vẫn từ từ nuốt xác người. Nghĩ đến mẹ, hai hàng nước mắt Dự cứ thế chảy xuống. Dự sắp mất mẹ, sắp phải rời xa tổ ấm, sắp phải mang đôi cánh giả khi con chim non còn quá yếu đuối, chưa đủ lông đủ cánh bay bổng giữa trời. Dự đã không đủ sức lo được cho mình nói gì đến đứa con trong bụng.

- Đi lẹ đi còn luyến tiếc gì nữa.

Dự để mặc gã thanh niên kéo đi như phó thác cả cuộc đời mình cho hắn. Hắn, học lớp mười hai hơn Dự một tuổi mặt còn búng ra sữa, da dẻ còn căng phồng trắng mịn nhưng đầu óc đã có những tinh ranh của người lớn, biết lừa lọc xảo trá và biết luôn cả phải bỏ trách nhiệm. Hắn, gã thanh niên chưa thực thụ trưởng thành mà Dự sẽ phải nương tựa, nhờ vả, tin cậy như một người cha, người chồng.

- Khóc làm gì. Đi rồi mai một cũng bỏ về chứ có chết thật đâu.

Dự bàng hoàng. Nếu chết thực có lẽ mẹ nàng khỏi phải thêm một lần sống nhục và nếu chết thật có lẽ Dự khỏi băn khoăn khi biết mình đang làm một chuyện kinh thiên động địa, vừa đại dột vừa liều lĩnh.

- Lẹ lên để hàng xóm bắt chợt ra bắt gặp là hồng cả.

Dự quay lại nhìn căn nhà thân yêu lần cuối cùng. Căn nhà nhỏ bé tro tro nằm giữa những ngôi biệt thự hai ba tầng. Cuộc sống đơn giản của hai mẹ con nàng xưa nay là hình ảnh tương phản rõ rệt nhưng cái hạnh phúc âm ỉ thì hòa đồng như mọi người. Chung quanh ai cũng nghĩ Dự là đứa con ngoan ngoãn và hiếu thảo, ngoài giờ học quanh quẩn ở nhà dù mẹ nàng làm ca nhì và bà chỉ có mặt sau mười hai giờ đêm. Sáng sớm khi Dự sửa soạn đón xe bus đến trường thì mẹ nàng vẫn còn say sưa ngủ. Mẹ con không thường xuyên giáp mặt nhau nhưng tình yêu thương vẫn ấp đầy được thể hiện qua công việc hàng ngày, qua những bữa cơm chu đáo và sự cố gắng học hành thể mà chỉ mới hơn ba tháng nay. Mới ba tháng từ ngày Dự quen và tìm cách đưa gã về nhà thì sự vắng mặt của bà chính là động lực giúp Dự đi đến sự hư hỏng mau chóng.

- Mau lên, mình còn phải vượt hết ngọn đồi này mới tới chỗ đậu xe.

Cả hai len lỏi đi vào ngõ tắt cắt ngang khu rừng. Ngôi nhà mái đỏ lùi lại sau lưng, chìm sâu dưới lòng thung lũng cho đến khi chỉ còn là một chấm nhỏ và khuất hẳn dưới đám cỏ dại vượt khỏi đầu người. Gió bắt đầu đổi chiều, từng luồng mạnh quét vào hàng cây cao, những cành mục thì nhau rơi rớt như cổ tình tri nỉu sự ra đi. Dự đưa hai tay che đầu và cảm thấy chóng mặt, cơn buồn nôn chợt tới đột ngột.

- Đi đại cho rồi còn ối mưa gì nữa.

Dự gặp người dựa vào gốc cây mưa thốc mưa tháo dù suốt buổi trưa không ăn miếng gì trong bụng.

- Trời ơi đúng là cái thân tội, phải đến mười lăm phút nữa mới tới nơi. Điều này bị mưa là khôn khô khôn nạn.

Dự nhìn gã nhân tình như nhìn kẻ xa lạ, chưa nhớ và nhau ngày nào mà tưởng đã là gánh nặng trăm năm. Nàng úp mặt vào thân cây giọng nghẹn đặc:

- Chắc em không đi nữa đâu.

- Tùy à! Đi hay ở thế nào cũng được.

Dự cố cắn chặt môi nuốt trọn tui nhục:

- Biết có ngày này em đã chẳng...

- Trời ơi giờ này mà còn hờn trách. Bộ lỗi một mình tở sao? Chính đặng ấy cũng thuận lòng mà.

Đúng, chính vì thuận lòng nên chuyện ăn nằm đâu phải một hai lần, giờ bị lãnh hậu quả là lẽ đương nhiên, Dự đưa đôi mắt mệt mỏi nhìn hân:

- Em có cảm tưởng không đủ sức vượt qua.

- Sao cũng được. Lũ con gái lằng nhằng ông ẹo quá, đòi đi cho được rồi bây giờ...

Mày nghe hân nói chưa hả Dự? Ồi mưa vì thai nghén gọi là ông ẹo. Sợ hãi vì cuộc phiêu lưu quá đại dột là lằng nhằng rắc rối. Người đàn ông như thế sao có thể gọi là chồng. Kẻ yếu hèn chối bỏ trách nhiệm sao mày lại đặt kỳ vọng? Biết thế nhưng đã phóng lao có mấy ai không phải theo lao? Người lờ cời lên lưng cộp đầu thể trèo xuống cho nó cần? Miếng đời, dư luận, nó là bản án nặng nề cho những kẻ đi khuya về tắt như mày. Gái ngoan, gái hiền. Ồi danh từ hoa mỹ. Nó chỉ là bộ lông óng ả chụp lên thân thể loài chồn cáo tanh hôi. Về nhu mì hiền lành của mày xưa nay chỉ là đội lớp, chỉ là trá hình trong khi nguyên thủy chính mày cũng muốn học đòi văn minh hưởng thụ. Xưa nay mày đã tự làm thì lần này cũng tự quyết định, đi hay ở, chết hay sống cũng phải do mày, không ai có thể quyết định tương lai cuộc đời của kẻ khác và chính hân cũng có rù mày trốn đi đâu mà phải hờn trách. Dự đứng bật dậy, cơn mệt mỏi tan biến đằng nào.

- Em không thể ở đây để cho mẹ mang nhục. Dù thế nào cũng phải theo anh.

- Tở nói rồi, ở đó gần sa mạc khô lắm đấy.

- Di anh ở được thì em cũng ở được.

Dự không còn sự lựa chọn vì trước mặt chỉ duy nhất một con đường..

- o O o -

Mặt trời đã khuất hẳn sau dãy núi dài nhưng sức sáng vẫn bị ép dội ngược lên cao. Cụm mây gần nhất được tiếp nhận trọn vẹn sự phản chiếu rực lên từng mảng cam vàng óng ả như vảy cá nổi tiếp theo nhau mang đầy hình thù kỳ dị chậm rãi vận mình như một sinh vật sống dưới mặt đất. Cả một ngày oi ả nóng bức nên chiều đến gió vẫn đứng lặng mặc cho lũ mối với đôi cánh mỏng lướt tròn từng đàn như những đám khói đen di động xuôi ngược lạ kỳ. Cảnh hoang hờn ở sa mạc luôn buồn thảm có thể vì con đường độc nhất vào giờ đó rất ít xe qua lại. Thịnh thoảng mới có một chiếc vụt qua với làn khói ề ọt và tiếng động cơ ị ạch tựa tiếng kêu thê lương của con trâu già phải cố kéo cho xong thửa ruộng trước khi trời xẩm tối. Quốc lộ mười chạy ngang sa mạc Arizona ngoằn ngoèo giống con rắn khổng lồ bò sâu vào lòng đá nhưng nửa thân trên bị rặng núi vắt ngang. Núi cao, đen thẫm nằm sừng sững giữa trời hỗ trợ thêm vẻ tĩnh mịch hoang vu cho những ai lỡ bị hư xe phải dừng lại thế mà cách đó khoảng ba mươi dặm, từ đường cái đi sâu thêm hai dặm nữa, trên khu đất khá cao xuất hiện một ngôi nhà nhỏ nằm tro tro giữa những bụi hoa xương rồng trắng cao vút. Thoảng nhìn ai cũng phải mang cảm giác ớn lạnh vì trông y hệt ngôi nhà mồ.

Dự không ngờ một vùng đất khô cằn nắng cháy lại có người chọn để ở và đã ba năm qua bà ta vẫn sống tuy môi tất hân nụ cười. Nàng nhớ hôm đầu tiên, cách đây ba tuần, thoát bước vào nhà, dấu sau cuộc hành trình hơn hai

mười bốn tiếng Dư vẫn không cảm thấy mệt mỏi mà trái lại đầu óc căng ra. Nàng ngồi bất động nhìn người đàn bà lạ với tiếng di quện thuộc thốt ra từ miệng gã nhân tình.

- Bỏ mày giờ ra sao hả thằng kia?

- Thì vẫn vậy. Hắn trả lời miễn cưỡng và nhát gừng, miệng không buồn há.

- Rau nào sâu nấy chẳng chạy đi đâu được. Còn con này thế nào với mày? Sao không dẫn về nhà mà lại mang của nợ đến đây? Chúng mày mới bấy lớn mà đã bày đặt đi hoang, có mang theo tiền bạc gì không?

Dư giật mình. Đi hoang. Lần đầu tiên nàng bị gán ghép danh từ gớm ghê nhưng lại thấm thía và chua xót làm sao. Chỉ những kẻ hư hỏng, muốn tự do phóng túng, muốn vượt khỏi khuôn khổ nề nếp gia đình mới bỏ trốn lang thang. Chỉ những kẻ sa cơ lỡ bước, bị chửi hoang, bị tình phụ mới trốn chui trốn nhủi. Kẻ đi hoang là kẻ đầu trộm đuôi cướp, không nhà không cửa sống ngoài vòng luật pháp và đi đến đâu người ta đều sợ tai vạ không dám chứa chấp. Kẻ đi hoang cũng là một hành khất gián tiếp hoặc dùng sự liều lĩnh để có tiền sống qua ngày. Cũng may Dư chưa đến nỗi mặt mày đầy ăn cắp tư trang tiền bạc của mẹ dù biết rằng đã làm một cuộc giả chết thì phải đóng cho trọn vẹn vai trò. Dư nhìn sững gã nhân tình bí câu trả lời đang đưa tay lên đầu gối xồn xột, những vẩy gàu trắng đục được dịp tróc ra dính đầy trên tóc.

- Lúc nào đi cũng nghĩ đến tiền bạc.

- Thằng này nói lạ, không có tiền lấy cứt ăn à! Giòng họ nhà mình đúng là bị trời quả báo chỉ nuôi toàn thứ cô hồn dịch vật.

- Ai bắt di nuôi trọn đời mà chưa chi đã than. Tụi cháu ở đây vài bữa chờ gia đình hai bên giảm bớt phần nợ rồi mới dám về thú tội.

Dư biết đó chỉ là câu mồi chài vì mục đích để nàng ở luôn đây cho đến khi sanh nở hẳn đã nói từ lúc còn ở nhà. Người đàn bà nheo đôi mắt hí cho nhỏ thêm để chỉ nhìn thẳng vào khuôn mặt đều đặn của thằng cháu ruột.

- Từ té thế hả cháu? Nếu mày giống tí tẹo bên ngoại thì đúng là con này tu từ kiếp trước.

Chẳng cần nghe bà nói Dư cũng liệt gia đình nội ngoại của hắn vào hạng nào rồi. Dư không muốn nhìn người đàn bà khô đét nhưng câu chuyện liên quan đến mình và những giằng co mặc cả của hai bên khiến mắt nàng mãi đứng trông chụp gọn hình ảnh người không xứng đáng để nhìn. Ngoài cái dáng còm côi, bà còn có khuôn mặt sát xương và đôi mắt trắng dã chìm sâu làm gò đôi lông mày đã quá cao chứng tỏ vừa bạc, vừa ác lại vừa sát phu, sát tử. Trái ngược với thân hình cao lênh khênh, giọng bà khàn, kéo cưa trong cổ họng nghe tận cùng mệt mỏi.

- Ở mấy ngày cũng chẳng có gì mà ăn. Mày xem tao chỉ nuôi vài ba con vịt lấy trứng thế mà vì không đủ ăn nên bữa để bữa không.

- Thôi di ơi, ai còn lạ cái miệng di hay than. Xứ sở này mà nói chuyện dói chẳng ai tin...

Dựa theo lời hắn, Dư đưa mắt nhìn quanh. Giữa nhà chồng trơ mỗi bộ sa lông đã sờn rách còn ngổn ngang mền gối chưa gấp gọn. Từ bộ bàn ăn Dư đang ngồi và xích vào tận bên trong, qua vách gỗ có cửa ra vào là phòng ngủ. Xéo qua phải một chút, gian bếp treo lủng lẳng vài cái nồi móp méo, một rổ chén chỉ trơ vài chiếc. Nghèo, nhà bà ta nghèo thật, có lẽ nghèo nhất nước Mỹ.

- Lâu nay chú có về không di?

- Nó về vì đói ăn, vì xe chết dọc đường, vì bị cảnh sát lùng bắt chứ có thèm khát gì tao.

Nhìn người đàn bà, Dư không thể đoán tuổi tác, trình độ hoặc xếp thứ hạng cho bà. Nếu nói là vợ thì khó có thể tìm được người đàn ông tương xứng cho đủ đôi, còn để làm nhân tình thì càng không thể vì thân hình gầy đét khó gây được xúc cảm hoặc tạo mây may rung động.

- Cho chúng mày ở đây vài bữa rồi phải dẫn nhau đi. Tao chẳng hơi đâu chứa thứ đĩ có chữa, rắc rối lằng nhằng và khỏi chuyện trông bản mặt lắm.

Hình như sự im lặng chịu đựng của Dư khiến người đàn bà càng lúc càng trở nên lố bịch. Nếu bà ta không liếc xéo có lẽ Dư vẫn cố giữ vẻ bình thản, tảng lờ như không nghe thấy, đằng này cái liếc như dao sắc cắt đôi cổ con gà, mặt Dư tái theo không còn chút máu, cả thân người run lay bầy và các tế bào tê liệt ngập ngái chỉ chờ mỗi đôi mắt bị thương pha lẫn oán hận. Đã có chữa. Còn lời miệt thị khinh bỉ nào nặng nề hơn vậy mà Dư vẫn cố phải cắn răng nuốt nhục nhả chỉ vì đang cần sự giúp đỡ.

- Cô ấy là con nhà đảng hoàng. Gã nhân tình bênh vực.

- Đảng hoàng mà chưa cưới đã vác một bụng. Đảng hoàng mà lang chạ với giòng họ đĩ đực. Tao bảo thật, bà quay sang Dư, phá thai đi rồi kiếm thằng khác làm lại cuộc đời chứ ở với thằng này chẳng sơ mũi gì đâu. Mày cứ trông gương tao thì biết.

Có lẽ hình ảnh Dư rũ rượi chẳng khác con gà mắc toi nên bà chẳng cần che dấu cái thực trạng mình đang sống. Chính ra ở tuổi này người ta đã có con cháu đầy đàn, anh chị em ra vô thăm hỏi còn bà chỉ thui thủi một mình, sống chẳng ai hay mà chết cũng không người biết. Đã vậy ông chồng hờ như bà vừa kể thỉnh thoảng về thăm chỉ biết bòn đẻo, ría rúc, hèn chi bà chẳng nặng lời miệt thị. Con người ta gay gắt chỉ trích đều có lý do và nguyên do nào cũng là trốn chạy sự thật. Họ không dám nhìn lại kẻ đang mang quá khứ của mình hoặc cũng có thể dùng những khe khắt kết án nặng nề cho lương tâm đỡ cắn rứt, đỡ mang mặc cảm tội lỗi đè nặng trong lòng đã quá lâu. Biết đâu ngày xưa bà cũng có những lầm lỗi, nhục nhã và biết đâu cũng chính bà đã đang tâm bóp chết những đứa con còn nằm trong bụng. Hèn gì bà cần cỗi khác người. Hùm dữ đâu nở ăn thịt con thể mà bà lại xúi Dư làm chuyện độc ác.

- Ở đây chợ búa xa lắm, đi một lần ăn cả hai tuần hoặc một tháng. Nghỉ một lát cho khỏe rồi hai đứa lái xe mua cho tao tất cả mọi thứ cần xài cho cả ba.

Người đàn bà khô đét chấm dứt câu chuyện như thể tránh nghe những lời than vãn bằng cách đứng lên và bước nhanh về phòng. Dự nhìn theo cái bóng cao lênh khênh khốn khổ ấy với cõi lòng tan nát. Tương lai mờ mịt và đứa con sẽ ra sao nếu sống với gã nhân tình chẳng ra hồn và người di không có tình cảm? Con người không tình cảm nào chắc đã có lòng nhân mà ban phát? Người sống cô độc gần sa mạc khác gì loài xương rồng không cần nước, tự nó, nó vẫn sống với gai góc bao bọc nhưng Dự không phải là xương rồng, cũng không phải là người đã khô đét cần cõi nhất là hiện tại trong năng đang chờ thêm một mầm sống.

- Hay là mình kiếm chỗ khác ở nhờ đi Mẫu.

- Cầu mong được ở đây là nhất rồi, sống xa xôi như vậy không ai dòm ngó thì không bao giờ bị lộ.

- Anh nhìn ra ngoài mà xem, cả một rừng xương rồng trải rộng ngàn dặm. Hoa của nó như những ngọn cờ phủ màu tang trắng. Em sợ lắm Mẫu ơi.

- Đúng là khủng, đói khát không sợ, sợ cờ tang.

- Nhưng sự sợ hãi sẽ ảnh hưởng đến đứa con trong bụng...

Dự cố nói, dù bị hấn nghĩ là năn nỉ van xin cũng chẳng sao.

- Ở đây thiếu thốn đủ mọi thứ. Khí hậu lại nóng nực ngay đến con vật còn sống không nổi...

- Vậy chứ đi của tớ không phải là người hả?

- Em muốn nói tại sao mình không chọn nơi khác khá hơn?

- Nơi khác có ai để nương nhờ? Rồi lấy gì mà sống? Tiền đâu thuê nhà, ăn uống...?

Hắn nói và nói nhiều lắm nhưng toàn những lời vô tình bạc bẽo nên đã đẩy hồn Dự đi xa, vượt qua cả dãy núi nằm chắn ngang trước mặt để tưởng như thấy mẹ mình giờ này đang cạn khô nước mắt. Suốt cuộc hành trình Dự luôn lắng tai nghe radio nói về trận bão, nó không xoáy thẳng vào Biloxi mà vòng xéo sang New Orleans, cách đó hơn một trăm dặm. Tuy nhiên những vùng lân cận bị ảnh hưởng khá nặng và nơi mẹ nàng trú ngụ mưa rền cho đến hết tuần. Mưa to gió lớn, chiếc tam bản và đôi dép da sưng nước... Dự nhìn ra khoảng trống mơ hồ như thấy mẹ mình đang thất thểu gào thét đi tìm xác con. Tình thương mẹ làm mất Dự mờ đi và nỗi cô đơn ủa đến.

- Em sợ ở đây quá, buồn rũ người ra.

Buồn thật, buổi trưa trời nắng gắt, ánh nắng xen kẽ giữa những đám mây loang lổ rơi xuống triền núi như da của loại bò vàng đốm. Mây cao, màu núi đậm hơn nhưng ngay vùng mây thấp nhất lại đen xạm. Nhìn xa dãy núi loang lổ từng khoanh chỗ lợt chỗ đậm như đàn bò không lồ, không phải vài chục mà cả trăm con đang nằm gục chết.

- Mẫu ơi cả đồng bò nằm chất chồng lên nhau mà chết thì con người làm sao sống nổi.

Không có tiếng trả lời. Dự quay lại. Hắn đã biến mất từ lúc nào... ngay hôm đầu tiên...

- o o o -

- Nó đi mà không nói gì với mày hết sao?

- Thừa không...

Suốt hai tuần lễ sống ở đây không ngày nào người đàn bà không hỏi Dự câu đó. Bà hỏi đi hỏi lại như một cái máy dù mãi phải nghe duy nhất một câu trả lời.

- Thằng khốn nạn vậy là nó bỏ mày rồi. Ai đời cháu ăn ốc bắt con dì già khốn khổ này phải đồ vỏ.

Dự cúi gằm mặt không dám hó hé đến một câu. Cả hai tuần nay bà nói con diên vì của nợ phải mang.

- Mèo vào nhà thì khó, chó vào nhà thì sang. Mày không phải mèo cũng chẳng là chó. Là chó mèo tao đập chết ăn thịt còn mày... Trời ơi là Trời... Kiếp trước tao đã làm gì...

- Thừa di con chỉ xin ở thêm một hai ngày chờ anh ấy trở lại.

- Ai di cháu với chúng mày? Người đàn bà trừng mắt thị oai.

Dự không dám nói thêm dù trong lòng rất bức dọc. Gọi di không được gọi bà cũng chẳng xong.

- Bà? Tao là bà đã chẳng ở xó xỉnh này. Mới tí tuổi bầy đặt mảnh khoé xóc óc.

- Thừa cô...

- Con đi, dẫu tao có động cờn cũng không thể gọi là cô ở cái tuổi này.

Những đay nghiến chỉ trích vô lý thường xảy ra trong bữa cơm mà cơm nước ngon lành gì cho cam, ngày nào cũng có mỗi miếng bắp cải luộc và vài khoanh Lạp xưởng, cũng có bữa vài con cá khô đã hết mùi vì để quá lâu. Cơm Dự nuốt không vào, không ăn thì đói vì ngoài ngày hai bữa chẳng thêm một thứ gì có thể nhét vào miệng. Bà đã nghèo nàn tình thương còn thêm keo kiệt về ăn uống.

- Này, nếu nó không đến thì mày cũng phải dọn đi chứ hả?

Dọn đi? Đi đâu khi xe cộ không có tiền bạc cũng không?

- Hay vào thành phố kiếm việc làm hoặc cùng lắm cũng phải đi mà xin tiền trợ cấp xã hội chứ rúc ở đây làm gì?

Cực chẳng đã Dự phải kể tình trạng của mình và giàn cảnh giả chết để mẹ nàng bớt nhục.

- Đứa nào xúi mày làm chuyện đại dột như thế! Nhục hay không thì mẹ mày cũng còn sờ sờ đấy có hao mòn hoặc tổn các bạc nào. Bây giờ báo chí loạn tin, tên tuổi, địa chỉ cùng số căn cước của mày nằm chình ịch trong hồ sơ mật tịch thì đi đến đâu cũng bị lộ và mẹ mày sẽ biết trước tiên. Con ạ, có khôn ngoan và liều một chút thì tìm

giấy tờ giả mà xài còn không phải sống ngoài lề xã hội mà thôi. Chỉ có dân trộm cắp dĩ điểm và nhà tù mới có thể dung túng mày chứ tao thì không.

Người đàn bà dẫn mạnh đôi đũa xuống mặt bàn sau khi lửa hết chén cơm vào miệng rồi vội vã đứng lên. Dựng cúi gầm mặt cố nuốt từng hột cơm đắng ngắt trong cổ họng. Ôi còn cái nhục nào bằng nhục chữa hoang, còn cái ê chề nào bằng cảnh ăn nhờ ở đậu khi không một đồng xu dính túi, khi tình cảm bị vứt bỏ và khi bị tên sở khanh buông rơi. Có đau có nhục mới thấy rằng để trở thành con người tốt lành toàn vẹn thật là khó. Có sống lang thang vất vưởng mới thấy rằng chỉ có gia đình mới là tổ ấm, là nơi trú ngụ, che mưa nắng. Như bây giờ ngay đến căn nhà tồi tàn tưởng không ai dám ở cũng không muốn chứa nằng. Dựng có cảm tưởng mình luôn thừa thãi, vô dụng mặc dù từ khi về đây sân trước sân sau gọn gàng sạch sẽ hơn. Mảnh vườn bên hông rộng bằng hai manh chiếu trồng vài luống lang căn cổ, vài bụi xà xác xơ hôm nào đã bắt đầu chồi thêm lá. Những hạt giống cũng đang nảy mầm dưới lớp đất xốp. Nắng, nắng cháy da bỏng cổ nhưng buổi sáng, bên cái giếng sâu Dựng vẫn ra sức làm việc. Nằng muốn hòa nhập trong cuộc sống, thay người đàn bà cáng đáng mọi chuyện. Gà vịt đã đẻ ngày một vì Dựng chịu khó đào giun bắt dế. Chuồng ngựa cũng được quét dọn sạch sẽ và bốn con ngựa đua lúc nào cũng phê phớn với thùng nước uống tràn đầy. Người ta lắm tiền muốn bà nuôi ngựa. Chủ giàu có thì con vật được sung sướng với thức ăn thơm tất. Nhiều khi nhìn đàn ngựa, Dựng tủi thân nhưng không dám ghen cho số kiếp của mình. Ngựa được chăm sóc kỹ lưỡng, được thương yêu vuốt ve vì nó làm ra tiền, vì nó mang vinh quang, chiến thắng trong những trận đua về cho chủ. Còn Dựng, nằng chỉ là một ký sinh trùng ăn bám, ngay đến việc ở đợ để chỉ đổi lấy hai bữa cơm cũng còn khó lòng nói chi đến được thương yêu giúp đỡ. Dựng trông ngóng và cầu xin cho cuộc sống thay đổi, cho Mẩu trở lại nhưng gần hai tuần trôi qua mà hân vẫn bất tằm.

- Vậy là thằng khốn đánh con bài tấu. Mày lo mà dọn đi thôi.

Người đàn bà nhắc nhở Dựng như cổ tình đập chiếc dùi vào màng trống dù biết rằng nó đã rách toi tã. Âm thanh lũng bùng xoáy vào lỗ nhĩ nhói lên từng cơn nên mỗi lần thấy mặt bà là Dựng tìm cách lẩn đi chỗ khác. Trong nhà có hai người mà ít khi giáp mặt nhau, kẻ trong phòng người bên ngoài, kẻ dưới bếp người ra sân sau. Dựng sợ phải đối diện với bà vì câu hỏi tuy được lập đi lập lại cả trăm lần nhưng câu trả lời phải nói theo ý bà muốn. Phải làm sao bây giờ? Năn nỉ bà lái xe thả xuống phố cách đây hơn trăm dặm để lang thang ăn mày hay đứng ngoài đường ngoắc tay quá giang những chiếc xe chạy ngang rồi lại ăn nhờ ở đậu hoặc làm bất cứ công việc gì sống lây lất cho qua ngày tháng? Phiêu lưu và đại dột quá, còn đại dột hơn việc đẩy chiếc tam bản cho nó trôi ra ngoài sông lớn. Không, dù thế nào đi chăng nữa cũng phải chờ Mẩu. Chắc chắn hân sẽ trở lại, dầu không còn tình cũng phải còn lương tâm con người. Mẩu không thể bỏ Dựng trong lúc bụng mang dạ chửa và khốn khổ như thế này. Dựng luôn hy vọng vì hy vọng là mầm sống của con người nhưng ngày rồi lại ngày qua, nắng vẫn gay gắt và những lời day nghiền của người đàn bà vẫn xoáy vào óc:

- Con dĩ, mày dẫu hai chục của tao ở đâu?

Người đàn bà đã giở quẻ. Bà tạo chuyện mất tiền rồi vu khống để đuổi Dựng đi.

- Mày không trả lời tao hả con ranh. Tao hỏi mày dẫu tiền ở đâu?

Hôm đến Dựng chỉ mang mỗi túi xách nhỏ, cả gia tài cộng lại không đáng giá trăm bạc, còn thua chiếc nhẫn đeo ở tay đã đưa cho bà ngay hôm ấy.

- Con đâu biết chỗ cất tiền mà lấy.

Dựng cố bậm môi trả lời nhẩn nhục vì nằng nghĩ sẽ phải sống nhờ ít nhất cũng một hai tuần nữa.

- Nhà này có quân ăn cắp nên tao không cất mà phải dẫu. Mày không trả hai chục thì ông giằn cái xác thối tha của mày cho nát be nát bét.

Dựng vẫn chưa có thái độ chống đối dù trong ánh mắt đã thoáng chút khinh miệt. Hình như bà chỉ sống ở nơi đồng khô cỏ cháy nên không biết pháp luật Mỹ như thế nào.

- Con đã nói là con không lấy.

- Thứ ăn cắp còn nỏ mồm. Cút xéo khỏi đây ngay, nhà tao không chứa quân ăn cắp.

Cây muốn lặng mà gió chẳng muốn ngừng, đã đến nước này thì đũa quẻ cùn cũng phải vùng chạy, kẻ cầm điếu cũng phải gào lên, Dựng dần từng tiếng một:

- Hai chục bạc đáng là bao để bị mang tiếng ăn cắp?

- Bởi vậy tao mới dùng tiếng ăn cắp chứ nhiều hơn nữa đã gọi ăn trộm, ăn cướp. Giống dĩ một đồng nó cũng nằm ngửa lên, ăn cắp thấy một đồng nó cũng vô lý. Một đồng danh dự mày biết to như thế nào không? Nó bằng cái tròn của mày. Thứ ăn cắp còn đòi phẩm giá, thứ dĩ còn đòi tiết hạnh. Phẩm giá tiết hạnh của mày đã cho trai từ hồi còn bé tí. Đồ thứ gái hư gái thối còn bày đặt.

Người Dựng run lên, con giận mỗi lúc một tăng vọt không như hôm đầu mới đến, nó biến cái nhìn quật ngược của Dựng thành những lưỡi dao bổ cau, sắc và mỏng dính đâm tới tấp vào mặt người đàn bà.

- Bà không phải mẹ tôi mà nói giọng thầy đời. Muốn chỉ trích người khác hãy nhìn lại mình, nếu là người tốt lành đã chẳng chui rúc ở cái xó xỉnh này.

Người đàn bà cũng đánh trả quyết liệt, tia mắt là những vệt vôi cay nồng lạnh ngắt, nó xông xáo quệt vào ngay con đĩa Dựng chuyên hút máu và ăn đồ thừa nhà bà. Con đĩa Dựng lần này phải co quắp đau đớn vì không còn chỗ bám. Con người độc ác ít khi nghĩ đến quyền lợi hơn thiệt, hình như ngoài sự ích kỷ ghen tuông ngấm ngấm bà còn sợ trách nhiệm và những phí tổn nặng nề khi Dựng sanh đẻ.

- Con đi con, cuốn gói cút khỏi nhà này ngay lập tức.
- Bà khỏi đuổi tôi cũng đi, ở gì được với con người tàn nhẫn vô lương tâm.
- Ha ha, người đàn bà cười giọng đều cẳng, vậy mà lại có đứa muốn chui rúc theo tao. Tao mà là mẹ mày thì một là bầm mày thành tương còn hai là chết lẫn quay vì nhục nhã.
- Tôi cảm bà nói đúng đến mẹ tôi. Bà là người tồi. Giọng họ bà là thứ tồi... tồi... tồi... Mặt Dữ tái xanh, cả thân hình đứng vụt dậy.

- Đồ nôm con. Cút khỏi đây tao không muốn thấy cái bản mặt hôi thối của mày.
Dữ không chịu nổi những lời chửi bới quá nặng nề, cũng chẳng đủ bình tĩnh gom góp quần áo dù chỉ có vài cái. Phải đi ngay bây giờ để thoát khỏi giọng cười khinh bỉ tàn nhẫn, bằng bất cứ mọi giá phải lánh xa mẹ đàn bà ghê tởm xấu xa kia.

- Mấy người là quân ăn cướp. Thằng cháu ăn cướp thân xác lại còn đẩy sang cho bà đi nuốt cả chiếc nhẫn của mẹ tôi.

Chiếc nhẫn, vật vô giá đã tạo sự tiếc nuối in sâu trong óc Dữ từ khi đến đây bây giờ bỗng chốc hiện ra rõ rệt đầy cái miệng Dữ nói trôi chảy. Dữ không hiểu tại sao mình lại chuyển sang thể tấn công dù rất yếu ớt vì biết chắc chẳng đời nào bà vút trả lại chiếc nhẫn.

- Mày có ngon đi thưa cảnh sát chứ đứng ở đây càng nói càng thôi mồm. Tóm lại mày phải cút khỏi nơi đây lập tức. Đi đi đi... Giọng người đàn bà hùng hổ đuổi theo.

- Xí cô hồn cho bà đồ nhưng trời không bao giờ tha kẻ gian ác.
Vừa nói Dữ vừa cầm đầu cầm cổ chạy bay ra ngoài, chân xui trên lớp đất xốp tung đầy bụi đỏ. Nhục còn hơn con chó ăn cứt. Con chó dẫu ăn cứt vẫn còn no bụng nhưng Dữ, mày được gì ngoài những phút giây rung động ngắn ngủi? Khôn ba năm đại một giờ, Dữ không đại một giờ mà có cả sáu mươi ngày để nghiền ngẫm. Phải trả giá cho việc làm của mình. Phải trả cho nó một cái giá...

Con đường đất vừa dốc vừa ngoằn ngoèo đi mãi không hết, Dữ rẽ lên đồi chọn góc xương rồng to nhất ngồi nghỉ ở đó. Nắng đã tắt hẳn nhưng từ lòng đất hơi nóng vẫn ngùn ngụt bốc lên khiến Dữ luôn tay quạt mồ hôi chảy tong tong trên trán. Ngồi ở đây có thể thấy tất cả mọi hướng nhất là xéo về phía trong nơi có căn nhà như loài quỷ ám với đôi mắt người đàn bà ác độc trần án ngay đầu ngõ. Đôi mắt trắng dã không chút tình người mà Dữ, kẻ hành khất đang con khốn cùng cần chỗ nương tựa đã bị chủ nhà xua đuổi. Chiếc gậy từ miệng bà ta phóng ra đập tới tấp vào tâm não Dữ còn thảm thê hơn thân thể bị bầm dập. Không thể nán lại dẫu một giờ, một phút nhưng đi đâu bây giờ? Câu hỏi luôn nằm trong đầu Dữ từ khi Mẩu biến mất. Dữ chần chừ ở lại chờ Mẩu với hy vọng trong ngàn lẻ một nỗi tuyệt vọng và dẫu biết rằng hẳn chẳng ra gì, như mảnh gỗ mục nát phải bám giữa giò, sống được một ngày là biết một ngày, nhưng biết được một ngày là hy vọng con nàng sống thêm một ngày dù sống không ra hồn sống. Mẩu là loại người tàn nhẫn, rõ ràng thế vì những ngày sống ở đây Dữ đã nghiệm ra rằng nếu vút nằng vào đồng rác hoặc ném vào xó xỉnh nào đó mà không bị làm phiền có lẽ Mẩu đã chẳng từ. Chuyện chờ Mẩu chỉ là chuyện đói ăn vụng túng làm liều trong lúc cấp thời chờ ngày sanh đẻ chứ chấp nhận hẳn làm chồng có lẽ không bao giờ. Mỗi ngày ra vô đối diện với người đàn bà, Dữ lại học thêm bài học đời và bây giờ là bài học cuối cùng, cay đắng chua xót nhất. Nước Mỹ bao la rộng lớn và giàu có là thế nhưng hiện tại Dữ không có chỗ để nương thân nếu cố tình che dấu tông tích...

Dữ thần thờ nhìn bãi sa mạc rộng mênh mông. Trời đang chập choạng tối nhưng từ xa thỉnh thoảng vẫn có những cơn lốc mang theo bụi đỏ bốc lên cao, cao mãi và di động theo hình tròn ốc như tên phù thủy đang phù phép cho làn khói hồng bay ra khỏi chiếc lọ thần. Dữ là làn khói mỏng manh nhưng may mắn không do bàn tay phù thủy điều khiển nên vẫn còn có thể tự quyết định đời mình, nhất là tương lai con nàng không thể để vùi dập ở mảnh đất khô cằn thiếu hẳn tình người. Nó khó vươn lên và sống mạnh nếu không có những khuyến khích cùng liên hệ máu mủ họ hàng thì Dữ, nằng cũng không thể tự vươn nếu vút bỏ những ràng buộc bẩm sinh. Tại sao lại cắt đứt niềm sống của mẹ nằng trong khi chính đứa bé trong bụng là nguyên do thúc đẩy để Dữ vươn sống? Nếu Dữ sống nhục được vì con thì tại sao mẹ nằng lại không thể sống nhục vì Dữ? Trờ về thôi, dù thế nào cũng phải trở về, về để xin sự thứ tha và về để gây dựng lại từ đầu.

Nóng khát, mệt mỏi và đói cùng một lúc kéo về, Dữ thềm bữa cơm no và đặt mình xuống chiếc giường nệm êm ái ở nhà thuê nào ngủ một giấc thật dài, để mơ tưởng mẹ mình với thân thể còn cồi đang rón rén ngồi xuống lên đưa tay kéo những sợi tóc mai dính bết mồ hôi trên trán. Sự xúc động làm Dữ bật khóc thành tiếng. Không có gì quý báu và cao cả bằng tình mẹ thương con. Không có gì ấm êm tha thiết và tác dụng sâu đậm bằng những lời trách mắng chân thành. Con biết mẹ nhục nhã với mọi người nhưng tin rằng tình mẫu tử sẽ vượt hẳn lên trên, như con bây giờ, tinh thần lẫn thể xác dẫu bầm dập nhưng bằng hết khả năng vẫn phải giữ cho được mầm sống trong bụng. Không có một sức mạnh và quyền lực nào có thể lấy nó ra khỏi tay của con thì cũng chẳng có một áp lực nào bắt con ra khỏi tình thương yêu của mẹ.

Ý tưởng trở về lại chợt thoáng qua và những réo gọi thiêng liêng làm Dữ lo buồn vật vờ. Trở về. Liệu nằng đủ can đảm quỳ dưới chân mẹ thú tội và chấp nhận hình phạt không? Dẫu biết rằng nước mắt chảy xuôi chứ không bao giờ chảy ngược; người mẹ luôn khóc vì thương nhớ, vì lo lắng và mong muốn sao cho con mình có hạnh phúc sung sướng, sẵn sàng giang rộng đôi tay đón đứa con hoang đàng trở lại nhưng liệu mẹ nằng có đủ sức sống dài lâu với sự nhục nhã? Liệu mẹ nằng có bình thần trước dư luận để đón nhận kẻ chết vừa sống lại, một đứa con từ bùn

đất nhợ nhuốc bò lết về xin tình thương và sự giúp đỡ hay lòng mãi quặn đau và bệnh hoạn vì những đêm dài âu sầu mất ngủ? Dự biết và biết rất rõ con người ta không thể sống đẹp khi không có tình thương yêu. Dự yêu gia đình, yêu mẹ, yêu chôn cũ thì chuyện trở về là lẽ đương nhiên. Nhưng về với miệng đời mĩa rắng chẳng thà chết vinh còn hơn sống nhục thì về làm gì?

Sự sống giằng bừa, dính chùm vào Dự cùng với nhục nhã bừa vầy tứ phía quanh đi quẩn lại cũng vẫn một câu hỏi có nên về không? Sự trở về của nàng sẽ cứu tính được ba mẹ con trong thoáng chốc nhưng bù lại, tất cả phải trả cho cảnh đoàn tụ một cái giá bằng bìa miệng cười cay độc. Về hay không? Về để nghe dư luận nhạo cười hay trốn chui trốn nhủi ở một xó xỉnh nào đó cho hết cuộc đời với đứa con rơi rớt không cha? Nghĩ đến con Dự lại thấy lòng thương mẹ tràn trề và càng quyết phải vùng lên ngoi khỏi vũng bùn. Dư luận dẫu khắc nghiệt cách mấy cũng không thể mãi lên án một khi kẻ cắp đã hoàn lương. Vượt được chặng đường khổ nhục để bảo vệ sự sống của con thì tại sao Dự không can đảm quay đầu trở lại để cho mẹ biết là con của mẹ vẫn còn sống và muốn làm lại cuộc đời. Phải quay trở về. Dù thế nào cũng phải trở về...

Dự đứng lên thất thểu tiến ra con lộ chính. Sa mạc vắng lặng như một bãi tha ma, thỉnh thoảng hai đốm vàng từ ngọn đèn xe trở đến rồi lại vút đi và tắt ngấm để lại nỗi lo sợ cứ thế chồng chất lên nhau. Một chiếc hai chiếc rồi ba chiếc... Dự vẫn không đủ can đảm đưa tay ra vẫy xe quá giang dù lòng đã nhất quyết. Sự hồ thẹn lương tâm to lớn hơn nàng nghĩ. Lòng thương nhớ mẹ cũng bị đánh át mà thay vào đó hình ảnh vật vờ quất mắng và đôi mắt nghiêm khắc của mẹ khi hay tin Dự đã làm chuyện điếm nhục tổ tiên. Làm sao bây giờ? Dự ngẩn ngừ nửa muốn bước nửa muốn trở lui dù biết rằng cả hai đều rất khó thực hiện.

Bóng đêm mỗi lúc một dày đặc, vang vọng chung quanh côn trùng rả rích khóc than làm lòng Dự thêm bồi hồi thương cảm. Phải quyết định ngay bây giờ. Phải quyết định cuộc đời mình. Dự thờ dãi nhắm mắt liềm tay vẫy khi một chiếc nữa vụt qua. May mắn, theo trốn nó chạy thêm một quãng ngắn rồi mới quay đầu lại được.

- Sao giờ này còn lang thang ở đây? Cô có cần tôi giúp đỡ gì không?

Bà Mỹ già thấy Dự có vẻ hiền lành nên quay kiếng xe thò hẳn đầu ra ngoài.

- Lên xe đi rồi hãy nói chuyện, ở đây nguy hiểm lắm cô không biết sao?

Như đứa cháu ngoan ngoãn trước lời dỗ dành của bà ngoại, Dự mở cửa lên xe rồi chột khóc oà lên. Hình như từ lâu lắm rồi hôm nay Dự mới được nghe tiếng khóc của mình, khóc vì ăn năn và khóc vì tủi nhục dày vò. Bà Mỹ già như cảm thông với nỗi khổ của Dự nên một lúc lâu khi tiếng khóc dứt hẳn mới từ tốn hỏi:

- Cô muốn về đâu bây giờ?

- Thừa bà, cho con đến sở cảnh sát nào gần nhất.

Dự đã đi đúng đường, đến sở cảnh sát nhờ họ giúp đỡ phương tiện để trở về chôn cũ...